

7. Pezinok

Erb mesta:

Erb Pezinka - v zelenom štíte zlatou žiarou obkolesená Panna Mária s korunou na hlave a červenom plášti, stojaca na kosáku strieborného mesiaca a zlatej zemi.

Zástava Pezinka je historická. Pochádza z roku 1649. Je zložená z dvoch vodorovných pruhov: zeleného a červeného. Ukončená je tzv. lastovičím chvostom.

Poloha mesta:

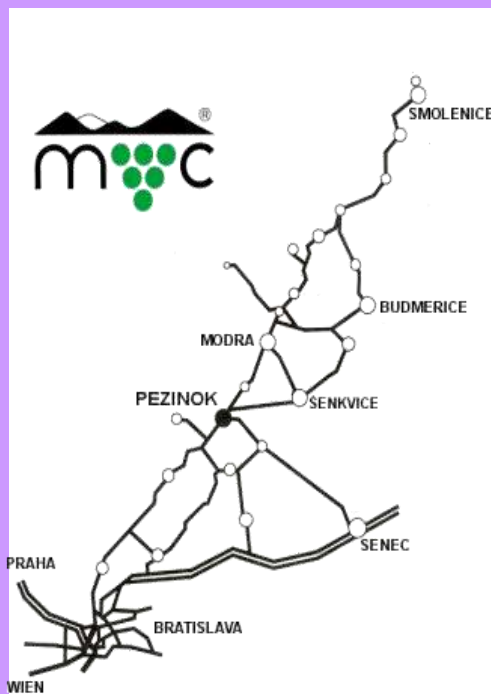
Leží na juhozápade Slovenska v Bratislavskom kraji asi 22 kilometrov severovýchodne od Bratislavy. Pezinok sa rozkladá na úpätí Malých Karpát na ploche 7276 ha, vo výške 156 m n. m. Je okresným mestom. Susedí s okresmi Senec, Bratislava, Malacky a Trnava.

História mesta:

Pezinok je súčasťou Malokarpatskej vínnej cesty - cesty, ktorá spája z vinárskeho hľadiska najpozoruhodnejšie body regiónu a ponúka ochutnávky miestnych vín a špecialít, návštevy vínnych pivníc, vinoték a prípadne i múzeí, kde je možné bližšie sa oboznámiť s pestovaním a spracovaním viniča v Malokarpatskom regióne.

Z histórie vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatmi:

- miestom najstaršieho nálezu o pestovaní viniča / hlinenej zásobnice na víno a siedmych vinohradníckych nožov v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti / je vrch Molpír pri Smoleniciach (7. až 6. stor. pred n. l.)
- prvé písomné správy o vinohradníctve v malokarpatskom regióne pochádzajú z 13. storočia, v Pezinku z roku 1295. Z tohto obdobia sú aj prvé správy o obaračkových slávnostiach.
- vinohradnícka výroba bola v Malokarpatskej oblasti hlavným poľnohospodárskym výrobným odvetvím a často jediný zdroj príjmov. Vinohradníci mali svoje cechové organizácie a štatúty. Prvý cech vinohradníkov vznikol v roku 1494.
- k významným zmenám v malokarpatskom vinohradníctve došlo v 2. polovici 19. storočia v dôsledku chorôb viniča zavlečených do Európy z Ameriky. Najzhubnejšia z nich bola fyloxéra, ktorá zapríčiňovala odumretie celých krov. Pezinské vinice napadla v roku 1890. Jej skazonosné účinky znásobila peronospora.
- v r. 1934 bola obnovená tradícia pezinských vinobraní. Po 2. svetovej vojne sa v nej pokračovalo v r. 1958

- v r. 1935 bolo v Pezinku založené Slovenské vinohradnícke družstvo.
- spoločenské zmeny po februári 1948 vyvolali zmeny vo vlastníctve a spôsobe obrábania viníc a umožnili zavedenie veľkovýroby vo vinohradníctve a vinárstve.
- v roku 1995 bolo založené v Pezinku Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov
- koniec 20. storočia charakterizuje úpadok vinohradníctva vyvolaný rozpadom družstiev, nevyjasnenými vlastníckymi vzťahmi a nepriaznivou poľnohospodárskou politikou štátu.

Významné stavby a pamiatky:

Pezinský zámok- vznikol viacerými prestavbami pôvodného pezinského vodného hradu, ktorý na prelome 13. - 14. storočia vybudovali grófi zo Svätého Jura a Pezinka.

Mariánsky stĺp- jeho súčasťou je socha Immaculaty, postavili ho roku 1749. Jeho objednávateľ Ján Schmidt ho dal postaviť pravdepodobne na pamiatku požiaru a konca epidémie.

Farský kostol- bol postavený začiatkom 14. storočia. Z vnútorného zariadenia je najcennejšia ranorenesančná kazateľnica z roku 1523. K ďalším pozoruhodným dielam patrí krstiteľnica z červeného mramoru, epitaf grófa Juraja z Pezinka z r. 1426, tiež z červeného mramoru a pohrebná kaplnka Štefana Ilešházyho.

Pezinský zámok

Mariánsky stĺp

Rímskokatolícky Farský kostol

Evanjelický kostol- je to prvá budova postavená v Pezinku v klasicistickom slohu. Vybudovali ho roku 1783. Má jednoduchú architektúru. Pôvodne bol bez veže, tú dostavali v rokoch 1857 - 1860 v neogotickom slohu. Kostol má jeden oltár, kazateľnicu, krstiteľnicu a organ.

Pomník obetiam 1. sv. vojny- postavený v rokoch 1930 - 1932. Na pomníku je vytesaných 49 mien pezinských občanov, ktorí padli v prvej svetovej vojne.

Pomník obetiam 2. svetovej vojny- pomník odhalili roku 1947.

Stará radnica- vznikla približne v polovici 17. storočia z dvoch gotických domov na okraji námestia. Roku 1832 budovu veľmi poškodil požiar, ktorý zničil značnú časť mestského archívu. Po požiaru ju prebudovali v klasicistickom slohu.

Významné osobnosti:

Eugen Suchoň - hudobný skladateľ / opery Krútnava, Svätopluk, kantáta Žalm zeme podkarpatskej , balet Angelika, Balada pre lesný roh a orchester, Predohra Kráľ Svätopluk.../.

Juraj Bindzár - slovenský divadelný, televízny a filmový režisér a scenárista.

Štefan Sandtner - básnik katolíckej moderny, katolícky kňaz.

Dušan Slobodník - slovenský spisovateľ, literárny vedec, prekladateľ a politik.

Ján Štohl - slovenský astronóm.

Súčasnosť mesta - tradičné podujatia:

KRÁĽOVNÁ VÍNA

Súťaž pre dievčatá a ženy od 16 do 25 rokov. Práca alebo štúdium účastníčok musia súvisieť s pestovaním, výrobou a obchodom s hroznovým vínom. Kráľovná vína je oprávnená reprezentovať malokarpatský región na rôznych regionálnych, celoslovenských a medzinárodných akciách a súťažiach súvisiacich s vínom a regionálnymi tradíciami.

VÍNNE TRHY

Medzinárodná súťaž, výstava a degustácia hroznových vín. Vína hodnotia odborné komisie anonymne za okrúhlym stolom na základe 100-bodového systému, založeného na princípe udeľovania kladných bodov. Ku každému ročníku je vydaný katalóg, ktorý obsahuje zoznam všetkých zúčastnených a prehľad ocenených vín.

PEZINSKÝ STRAPEC

Súťažné stretnutie tanečných párov zo strednej Európy (z Rakúska, Poľska, Maďarska, Česka, Talianska, Slovinska a Slovenska) v najvyššej výkonnostnej triede a zároveň prezentácie začínajúcich párov. Prvé ročníky sa konali na jar, neskôr , v záujme navodenia atmosféry zodpovedajúcej názvu, sa termín posunul na jeseň, na čas oberačiek.

SVÄTOMARTINSKÉ POŽEHNANIE VÍNA

Koná sa za účasti pezinských duchovných, výrobcov a milovníkov vína s cieľom zhodnotiť uplynulý vinohradnícky rok a prvýkrát na verejnosti degustovať a vzájomne si hodnotiť mladé víno z ostatnej úrody.

VINOBRANIE

Tradičné obaračkové slávnosti. Pestrá ponuka gastronomických špecialít s bohatým kultúrnym programom. Sprievodné podujatia: Medzinárodná súťaž vo varení fazuľovej polievky "Fyzulnačka" (do roku 2008) a Celoslovenský zjazd karavanistov.

DEŇ OTVORENÝCH PIVNÍC

Umožňuje milovníkom vína degustovať vína z celého malokarpatského regiónu priamo v prevádzkach, kde sa vyrába, rozprávať sa o víne s producentmi a spoznávať jeho tajomstvá. Podujatie sa významnou mierou podieľa na zvyšovaní kultúry podávania a pitia vína v malokarpatskom regióne.

Keďže víno sa vyrába v tomto regióne od nepamäti, pokúsili sme sa vytvoriť historické vínne čaše, z ktorých sa víno píjalo v období stredoveku. Pri ich výrobe sme použili odpadový materiál:

Na hodine výtvarnej výchovy sme sa pokúsili navrhnúť poštové známky, ktoré by dokázali svojím vzhľadom reprezentovať nielen Pezinok, ale celú túto vinársku oblasť. Niektoré práce boli naozaj zaujímavé:

Nakoľko víno patrí k alkoholickým nápojom, porozprávali sme sa o jeho ničivom vplyve na ľudský organizmus. Prostredníctvom internetovej stránky www.infodrogy.sk, sme získali lepšiu predstavu o tom, ako človek reaguje po užití menšieho alebo väčšieho množstva alkoholu.

Zahráli sme si hry s protidrogovou tematikou, ktorých cieľom bolo simulovať situácie, pri ktorých človek stráca po užití alkoholu či inej omamnej látky schopnosť včasnej reakcie :

- autička -

- čiara -

- puzzle -

Na tejto stránke sme našli aj množstvo užitočných informácií. Jednou z nich bola napríklad [fleshová prezentácia AKO ODMIETNUŤ DROGU](#) alebo [on-line test s vyhodnotením O PRÍŤAŽLIVOSTI DROGY](#).

ZDROJE:

<http://www.pezinok.sk/>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Pezinok>

<http://www.infodrogy.sk/>